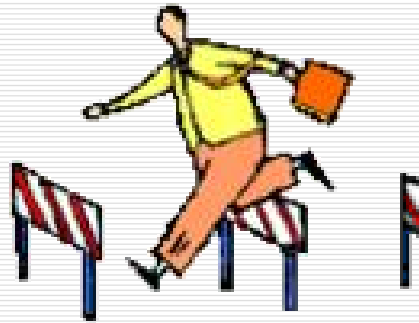

BASEL II Nedir?

Yol Haritası ve KOBİ'lere Etkisi

Giriş

- Dünya bankacılık sektörü 2007'de Basel II düzenlemesiyle tarihinde yeni bir sayfa açacaktır.
- Amerikan Merkez Bankası önceki Başkanı Greenspan bir demecinde "yüzyılın en önemli ekonomik olayı olarak Basel II'yi" ifade etmektedir.
- Basel II;
  - n bankaları,
  - n müşterileri,
  - n derecelendirme kuruluşlarını,
  - n düzenleyici otoriteleri,
  - n genel makro ekonomik eğilimleri doğrudan etkileyecektir.
- 2007 yılında uygulamaya geçecek olan Basel II'nin ne olduğu KOBİ'ler tarafından doğru bir şekilde kavranması gerekmektedir. Basel II özellikle AB sürecinde önem arz etmektedir

-
- Sonuç itibariyle, reel sektörün hemen işe koyularak Basel II'nin etkilerini değerlendirip değişimi başlatması gerekmektedir.
  - Bankalar bu çalışmalara daha önceden başlamıştır. Çünkü Basel II'nin gerektirdiği risk değerlendirmelerinin yapılabilmesi için inanılmaz derecede bilgi ve veriye ihtiyacı vardır, birçok şeyi istatistiksel olarak ifade etmek, uygun bilgi işlem sistemlerini kurmak, geliştirmek gerekmektedir.

-
- Firmalar açısından baktığımızda ise daha ucuz kredi kullanmanın tek yolu daha iyi risk derecesine sahip olmaktır. Daha iyi risk derecesine sahip olabilmek için gereken tedbirleri almaya bir an önce başlamak gerekmektedir.
  - Bu süreçten en çok KOBİ'ler etkilenecektir. Onlar çok büyük bir kültürel değişimden geçecektir. Bu işi anlamak, hazmetmek bile çok zaman almaktadır. Dolayısıyla uygulamaya geçmek ve bir an önce değişim ihtiyacının farkında olarak kurumsallaşma yolunda adım atmaya başlamak son derecede önemlidir.

Basel Nedir?

- Ülkelerin Merkez Bankalarının bir araya gelerek oluşturdukları bir kuruluş olan BIS " *Bank for International Settlements* " 1974 yılında Basel komitesini oluşturmuştur.
- Basel Komitesi 1988 Yılında Basel-I standartlarını yayınlamıştır. Bu standartlar bankaların uyması gereken çalışma kriterlerini belirlemektedir.
- Zamanla mali piyasaların gelişmesi sonucu bu standartlar yetersiz kalmış ve Basel – II standartları oluşturulmuştur.

Basel II'nin Amaçları

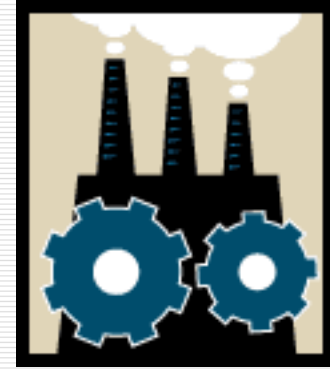
- Finansal sistemde güven ve sağlamlığı sağlamak,
- Rekabet eşitliğini artırmak,
- Riskin ele alımında daha kapsamlı ve risk odaklı yaklaşımları ortaya koymak,
- Tüm önemli bankalara ulaşacak şekilde sistemi geliştirmek.

Basel II: Çerçeve

- | Basel II birbirini destekleyen üç yapısal bloktan oluşmuştur:
  - Asgari sermaye yükümlülüğü,
  - Sermaye Yeterliliğinin Denetimi
  - Piyasa disiplini
- | Risk kavramı geniş bir çerçevede ele alınmıştır:
  - | Kredi riski ve Operasyonel risk,
  - | Yapısal faiz oranı riski
  - | Piyasa riski

Basel II Standartlarına Göre Kobiler

- Basel – II Standartlarına göre KOBİ'ler işletmelerin çalışan sayılarına göre değil yıllık satış cirolarına göre belirlenmektedir. Yıllık satış ciroları 50 Milyon EUR'nun altında kalan işletmeler bu standartlar çerçevesinde KOBİ olarak değerlendirilecektir.

Basel II Standartları Nedir, Neler Getirecektir ?

- Standartların amacı bankaların kredi kriterlerinde risk yönetimini ön plana çıkarmaktır.
  - Risk odaklı kredi yönetimi yerine, risk odaklı kredi fiyatlaması geçecektir.
  - Kredi kullanan firmaların taşıdıkları riskler ve teminat türlerine göre kredi fiyatları belirlenecektir.
  - Riskler;
    - n firmanın risk seviyesi
    - n kredi işleminin risk seviyesi olarak değerlendirilecektir.
-

Mevcut Sisteme Göre Kredi Değerlendirilmesi

- Mevcut sistemde işletmelerin kredi taleplerinde, firma bankaların uzmanlarınca incelenir , istihbarat yapılır ve kredi işlemi sonuçlandırılmaktadır;
- n Bu sistemde incelemeler gelişmiş standartlara dayandırılmamakta ve subjektif olabilmektedir.
- n Bir uzmana göre iyi olarak değerlendirilen firma , diğer bir uzmana göre kredi alabilmek için yeterli kriterlere sahip olmamaktadır.
- n Kredi taşıyanın aldığı riskler rakamsal olarak ifade edilemediği için farklı uzman görüşleri ortaya çıkmaktadır.

Basel II'ye Göre Kredi Değerlendirilmesi

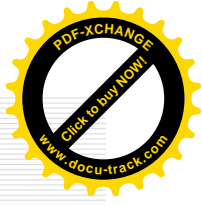
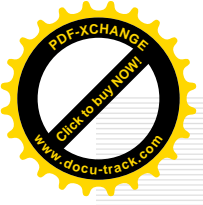
- Basel II standartları uyarınca bankalar kredi talebinde bulunan kuruluşları ikiye gruba böleceklerdir.
  - n Bir bankadan kullandıkları kredi tutarı 1 Milyon EUR nun altında bulunan firmalar o bankanın perakende portföyünde , 1 Milyon EUR nun üzerinde bulunanlar ise kurumsal portföyde değerlendirilecektir.
  - n Diğer bir ifade ile;
    - bir bankadan 1 milyon Eurodan fazla kredi alan işletmeler "Kurumsal KOBİ" olarak tanımlamıştır
    - bir bankadan 1 milyon Eurodan daha az kredi aldıklarında ise "Perakende KOBİ" olarak tanımlamıştır.

KOBİ Tanımlamaları ve Risk Ağırlığı

- n Farklı tanımlamalar KOBİ'lerin farklı risk ağırlıklarına tabi tutulmalarına yol açmaktadır. Örneğin standart yaklaşımda perakende kredilere %75 risk ağırlığı verilirken, kurumsal krediler için ise risk ağırlığı işletmenin derecelendirme notuna göre belirlenecektir.
- n Dolayısıyla, Basel II, özellikle yüksek tutarlarda kredi kullanan işletmeleri daha fazla etkileyecektir.
- n Bu noktada özellikle tavsiye edeceğimiz husus firmaların artan kredi maliyetleriyle karşılaşmaması için alacakları kredileri farklı bankalara bölmeleri olacaktır.

Basel II KOBİ'leri Nasıl Sınıflandırıyor?

Kredi Tutarı	Yıllık Satış Cirosu	Sınıflandırma
Krd mik > 1.000.000.- €	Ciro > 50.000.000.- €	Kurumsal
Krd.mik < 1.000.000.- €	Ciro > 50.000.000.- €	Kurumsal
Krd mik > 1.000.000.- €	Ciro < 50.000.000.- €	Kurumsal -KOBİ
Krd mik < 1.000.000.- €	Ciro < 50.000.000.- €	Perakende-(KOBİ)

Perakende KOBİ olarak kabul edilen firmalar derecelendirme işlemi yapılmadan

%75 risk ağırlığına tabi tutulacaktır.

Riskin Ölçümlenmesi Nasıl Olacak?

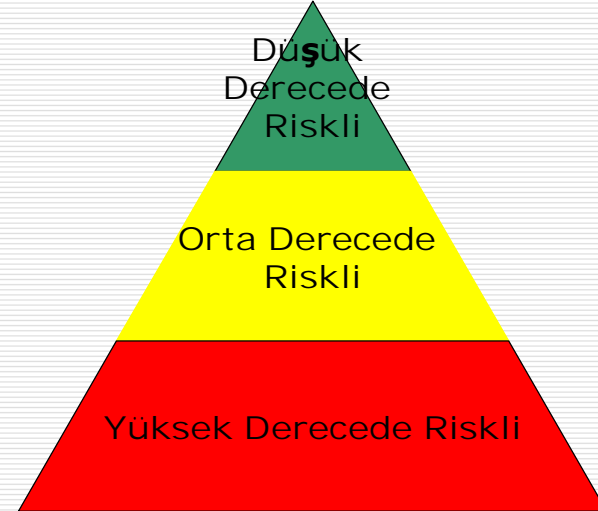
- Bankalar kredi verdiği firmaların taşıdığı riskleri ölçümleyebilmek için , tüm KOBİ'lere derecelendirme notu verecekler (İçsel Derecelendirme)
- Bağımsız Derecelendirme Kuruluşları ise, Kurumsal KOBİ'lere derecelendirme notu verecektir (Dışsal Derecelendirme)

Yeni Yaklaşımında Kredilerin:

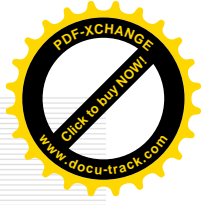

↑
En az riskliden

En çok riskliye

sıralanması prensibi vardır.

Derecelendirme ve Kredi Faizleri

Derecelendirme Notu	Kredi Faiz Oranı (%)
AAA	15.00
AA	16.40
A	17.00
BBB	18.10
BB	19.25
B	20.50
CCC	22.00

Yukarıdaki örnekte görülebileceği gibi, şirketin derecelendirme notu düştükçe, ödeyeceği kredi faizi yükselmektedir.

**Firma derecelendirme notu
(Rating)**

İYİ

KÖTÜ

ise

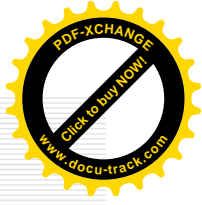
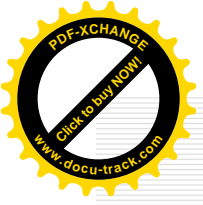
Banka için risk ağırlığı

**sermaye ihtiyacı
düşük**

**sermaye ihtiyacı
yüksek**

**Düşük Faizli
Kredi**

**Yüksek
Faizli Kredi**

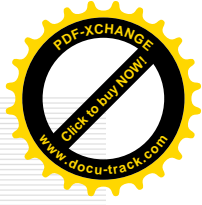
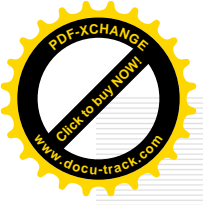

Teminatlar

Bankalar açısından sermaye yeterliliği hesaplamasında özellikle standart yöntem için kabul gören teminat türleri, mevcut uygulamadaki teminat türlerinden farklıdır.

Teminat Türleri

Mevcut sistemde kullanılan teminatlar	Basel II'de kabul edilen teminatlar
Çek	Nakit
Senet	Altın
Kefalet	Hisse Senedi
İpotek	Tahvil
İşletme Rehini	Yatırım Fonu
	Banka Garantisi

Teminatların Deęeri

- Teminatların ikincil piyasalarının oluşması önem kazanmaktadır.
Örnek: Ticari olarak kullanılan gayrimenkul ipoteği ile teminatlandırılmış kredinin % 100 yerine %50 risk ağırlığına tabi tutulması için:
  - 1- Gelişmiş bir emlak ikincil piyasasının varlığı ve
  - 2- Kredi açıldığı anda % 200 marjla ipotek alınmasını veya
kredi riski hesaplandığı tarihte ipoteğin cari değerinin kredi tutarının 1.5 katı olması
- Ayrıca; teminatların piyasa değerlerinin mümkün olan en kısa sürelerle izlenmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Basel – II Standartlarına Uyum Sürecinde Kobileri Yapması Gerekenler Nelerdir ?

- Öz sermayelerini güçlendirmelidirler
- Yeterli Net İşletme sermayeleri olmalıdır
- Şeffaflık sorunu " *mali tablolar düzenli , güvenilir ve gerçeği net olarak yansıtacak şekilde kredi derecelendirme kuruluşlarına verilebilecek şekilde olmalıdır*"
- Firmalar risklerini kendileri de ölçümleyebilmelidirler.
- Firmalar ana faaliyet konularında çalışmalıdırlar.
- Firmaların kayıt dışı işlemlerini mutlaka kayıt altına almalıdırlar.
- Basel – II nin ön gördüğü teminat yapılarını oluşturmalıdırlar.

